

Мое
серце
там,
де ти

Марі
Сопілка

«ДПА»
Київ
2023

УДК 00
С00

Марі Сопілка

С00 Моє серце там, де ти / ДІПА — К., 2023.
ISBN 978-617-7606-75-7

«Моє серце там, де ти» — це книга новел, заснованих на реальних подіях з життя українських жінок. Історії, описані в книзі, є пронизливими, глибокими й іноді дуже важкими, але вони також наповнені надією та відвагою.

У цій книзі ви зустрінете жінок, які пройшли складний і страшний шлях усвідомлення від «Я не можу повірити, що це відбувається», «Ніколи не думала, що війна дійде до нас» до «Ми повинні знайти спосіб вижити» та «Я маю допомогти. Не можу стояти осторонь». Вони знайшли в собі сили продовжувати жити, любити, мріяти і вірити в краще майбутнє. Історії цих жінок — це нагадування про те, що навіть у найтемніші часи є місце надії та світла.

Книга «Моє серце там, де ти» не залишить вас байдужими. Розкриваючи жахи війни, вона водночас показує і силу людського духу. Описані в книзі історії надихнуть вас на перемогу і дадуть насагу рухатись далі.

УДК 000

I. САША

Як на лютий, було доволі тепло. Чи то може через перову ковдру, в яку вона закуталася з головою. Саша ще раз затяглася цигаркою, примруживши праве око, і випустила хмарку диму в нічне повітря.

Кохатися зі своїм тезкою було приємно, але не спати потім із ним. Він так хропів, що Саша постійно дивувалася, чого не грюкає у стіну сусідка. Ось і тепер, навіть за зачиненими на балкон дверима, було чути, як Сашко голосно харчить.

Передсвітанкове місто заспокоювало, врівноважувало думки. Сонні порожні вулиці, підсвічені ліхтарями, ніби жили одного великого організму. Темні обриси будинків з де-не-де засвіченими вікнами. Саші подобалося курити на балконі й підглядати за цим містом.

Нарешті вона знайшла свій дім, де може бути своєю після довгих мандрів, переїздів і пояснень чого так. Нарешті вона заведе kota. Вона вирішила, що саме тут, уже час. Можливо, в березні.

Саша не шкодувала за жодним з маршрутів, якими пройшла, за жодною країною, у якій довелося побувати, бо тепер вони нічого не важили.

От лише з хропінням Сашка потрібно було щось робити. Він, немов почув її думки, голосно крекнув і закашлявся. Саша похитала головою і посміхнулася. Нічого з ним не поробиш, бо такий він уже є. Великий, дужий, мов ведмідь, такий самий розкуйовджений зі сну і буркотливий. Але добрий та вірний... Що ж доведеться перетягти в кімнату старий холодильник з кухні, який гуде ще голосніше за хропіння Сашка. Зате одноманітно.

Саша прочистила горло й загасила недопалок у рожевому блюдці, що слугувало за попільничку. Підтягла ковдру, вдихаючи на повні груди свіже нічне повітря. До світанку залишалося менше години і Саша поглянула на

схід, ще темний, немовби хотіла розгледіти перші промені сонця.

Постоявши ще мить, Саша зітхнула і почала скидати великі хутрянні «крокси» Сашка, готова повертатися до спальні. Вона завжди курила на балконі у його «кроксах».

Раптом, зачувши гучне, зростаюче гудіння, Саша зупинилася. Обурено перехилилася через парапет, аби подивитись на авто безсоромного водія, що надумав гасати нічним містом без глушника. Проте дорога була порожньою. Жовті плями світла від ліхтарів не вихопили жодної автівки, тоскно блимаючи від нестабільної напруги.

Гул посилювався, перетворюючись на ревіння. Незнайоме. Тривожне. Таке, що змусило здригнутися, припасти до стіни, у заціпенінні передчуваючи щось страшне. Через секунду очі вловили його джерело — три тіні «птахів», темніші за ніч, що мчали з неймовірною швидкістю на схід. Саме туди, звідки Саша виглядала сонце... За мить ревіння обірвалося рвучким гримотінням, яскравим спалахом осяйнувши небокрай. Тоді ще раз. І ще раз.

Від вибухів задзвеніло скло на простеньких вікнах балкона, а хвиля збурення сколихнула листя фікусу, що стояв на полиці біля дверей. Саша так і залишилася стояти в одному «кроксі», хапала пересохлими губами повітря, за кілька секунд забувши як дихати. Чомусь дуже хотілося плакати, та вона не могла й кліпнути.

Скляним поглядом дивилася на небокрай, де густим мороком здіймалася хмара диму. Сонні будинки більше не спали, один за одним засвічуючи свої вікна. Тиша змінилася нажаханим гамором і луною від сигналізації, у повітрі вчувався запах гару.

Двері різко відчинилися, випускаючи у спальню протяг — випускаючи Сашка. Його волосся сколошкалося після сну та невдалої спроби натягнути худи на голий торс,

бо у напівтемряві він не розгледів кофтину, і вдягнув Сашину, схожу на його, але вузьку та куцу для нього.

Сашко сполохано дивився на дівчину лише мить, а тоді зробив крок, обхоплюючи у теплі «ведмежі» обійми.

Саша ще встигла побачити черговий спалах на небокраї, але вже нічого не чула, бо голосно рюмсала в свою кофтину на Сашкових плечах.

II. ЗОЯ

Шия у Халасані нестерпно нила. Зоя не могла лежати спокійно, увесь час хвилюючись, що таки щось собі зламає. Кому взагалі подобається йога?! Скрутившись у «позу плуга», вона сподівалася розслабитися, а не напружуватися ще більше.

Хтось дзвонив уже втретє. *«Це ж треба бути такому нестерпному — адже ж є месенджер!»*

Коли подзвонили вчетверте, Зоя вилаялася і повільно опустила затерпілі ноги. Перевернувшись на живіт, вона накарачках доповзла до телефону.

— Так? — Непривітно буркнула Зоя у слухавку.

Дзвонила Світлана, з якою вони лише вчора в обід пили каву й обговорили усе, що можна обговорити. Тому Зоя не планувала її ані чути, ані бачити як мінімум тиждень.

— Ти чула? Чула? — Заверещала подруга, також не переймаючись вітаннями.

— Що саме? — Зоя опустила на підлогу під стіною, розтираючи стегна.

— Війна! — загорлала Світлана у слухавку. — Увімкни телевізор!

Зоя скривилася і від гучності подруги, і від неприємних відчуттів після кривляння, бо напередодні сходила на мезотерапію.

— Сьогодні вночі! Розбомбили усі військові об'єкти! — Світлана видала дивний звук, десь між писком та роханням. — Війна, Зойко! Почалася війна!

По цих словах вона зайшла гучним риданням. Зоя нетерпляче відставила слухавку і вже навіть подумувала, що б сказати підбадьорливого, аби подруга припинила цю какофонію, та Світлана обірвала сама себе:

— Моя черга на касі! Я передзвоню! — І відключилася.

Зоя на мить втупилася у згаслий смартфон, а тоді низала плечима та пішла вправлятися у Гарудасані.

Вона вирішила до вечора не відповідати на жодні дзвінки. Хай там як, а за день-два усе вирішиться. Плутон у критичній позиції буде аж у червні, тому немає чого хвилюватися.

Зоя насолоджувалася Корженьовським і раннім Тірсеном, малювала, відволікаючись лише для того, щоб переглянути відеозаписи про Флюїд Арт. Новин вона уникала, а коли стало зовсім нудно, вирішила розвіятися у кав'ярні поруч з її будинком. Ніжний манговий десерт і кокосове лате — те, що треба наприкінці цього дивного дня.

Вдягнувши нову кашемірову сукню кольору кави з молоком, трішки збризнувши шию Montale, близько восьмої Зоя вибралася в світ. Уважно дивлячись під ноги, аби не вступити бежевими замшевими чоботами у калюжу талого снігу, Зоя не звернула уваги, що вулиці неосвітлені та безлюдні. Лише коли двері улюбленої кав'ярні виявилися зачиненими, вона почала повільно усвідомлювати, що щось зрештою не так.

Роззираючись, вона чіплялася очима за темні обриси рідного кварталу. Тиха, порожня від автівок дорога. Темні тротуари, зі світлими кучугурами снігу на узбіччі, що скидались на привидів. Почорнілі фасади будинків, з рідким миготливим сяйвом неонових вивісок, які у поспіху забули відключити. Зоя ковтнула слину, відчуваючи, як прискорено забилося серце. Востаннє кинувши погляд на темні двері кав'ярні, вона швидко пішла назад.

Ранок розбудив гучною сиреною і незвіданою раніше тривогою. Зоя скрутилася калачиком під ковдрою, дратуючись, що це волення так довго не припиняється і заважає спати.

Вона увімкнула телефон, відкриваючи нове повідомлення, що прийшло вночі: «Ми виїхали з Бучі. Везу рідину до батьків. Шукай машину та їдь». І повідомлення від мобільного банкінгу про зарахування коштів.

Зоя сприйняла надходження грошей як належне, більше гніваючись, що Іван з родиною, а не з нею.

— Нікуди я не поїду! — Пирхнула вона, сідаючи в ліжку. — Це не може тривати довго!

Зоя зробила кілька дихальних технік з Пранаями, а потім вирішила більше не тривожитись. Вона заварила собі чаю, накинула теплий халат і вийшла до лоджії, звідки відкривався прекрасний вид на Дніпро.

Вона насолоджувалася смачним напоєм і тихим ранком, що вкрив місто молочною фіранкою туману. На небокраї золотистою ниткою спускався до води сонячний промінь.

Несподівано Зою відволік шум: свист гальм і галас. Вона висунула голову з вікна, щоб поглянути на дорогу, яка проходила між берегом та її домом. Поліцейське авто, виїхавши просто на узбіччя, зупинилося на присипаному свіжим снігом квітнику. Поруч із ним на тротуарі, лежали двоє — чоловік та жінка — а на них згори сиділи поліцейські, викручуючи їм руки. Одні й другі голосно лементували. Зоя побачила край червоної скісної лінії на тротуарі, що ховалася під тілом одного із затриманих. В метрі від нього лежав відкинутий балончик з фарбою.

Коли порушники принишкли, поліцейські підняли їх на ноги, та зтягли на задне сидіння автівки. Далі сіли самі й поїхали геть.

Зоя ще довго дивилася на місце затримання, на недомальовану мітку, забувши про чай і про те, що планувала не тривожитись. Відчувала, як холодним змієм у грудях клубочиться страх.

Уже не тішив небокрай, не допомагала йога. Щось повільно зростало всередині, заважаючи малювати й думати. Зоя ходила з кутка в куток. Крутила телефон у руці. Іван не відповідав. Світлана бігала по аптеках у пошуку знеболювального, протизапального та антисептика. Нащо це все одночасно їй знадобилося, Зоя не знала, та й не хотіла питати.

Усі десь бігали та щось купляли. Ніби мурахи, відчуваючи наближення шквалу, поспішали сховатися у своєму мурашнику.

І тільки Зоя, мов неприкаяна, залишалася вразливою. Вона почала задумуватися, щоб і собі купити аспірин або гречку, або ще щось із провізії, яку всі скуповували. Та сама думка про стовбичення у черзі пригнічувала її.

Ближче до обіду Світлана таки передзвонила. Вона важко хукала у слухавку, тягнучи додому повну торбу харчів. Зоя скористалася цим, виливаючи на подругу свої переживання:

— Як так можна!? Це несправедливо! — Бідкалася вона. — Чого я маю страждати від того, що хтось щось не поділив?! У мене були плани!

— У всіх були... — зітхнула Світлана.

Зоя пхикнула. Її мало турбувало що і в кого було. Вона переймалася власним життям. І шкодувала, що не полетіла в Домінікану тиждень тому.

— Можливо, якщо будемо живі та коли повернеться мир, сядемо за келихом Шардоне і гарненько розплануємо наше життя знову, еге ж? — Підбадьорила подруга.

— Це все дуже цікаво, але змінних надто багато.

Зоя швиденько попрощалася і відключилася, розуміючи, що вони зі Светкою мислять різними категоріями.

Натомість вона ще раз переглянула повідомлення Івана та усвідомила врешті, що він правий. Треба їхати.

Куди — вона не знала. Світлана розказала, що всі їдуть у Польщу. Отже, треба їхати в Молдову.

Липкий страх, що цілісінький день муляв у грудях і підігрівав стопи, змінився напруженням. Потужним і гнітючим, ніби монолітна стіна, що раптом впала, а Зоя з усіх сил намагалася її втримати.

Вона почала писати усім своїм знайомим з авто. Іншої нагоди перевірити потенційних залицяльників годі отримати. Кавалери, які ще позавчора обіцяли зірку з неба, тепер відповідали на прохання довести до кордону щось

на кшталт: «Яке там! Треба пальне економити!». Найбільше здивував Едуард, з яким Зоя познайомилася нещодавно у рибному ресторані:

— Ні-ні, мила, я не можу! Ще, не дай Бог, загребуть на фронт по дорозі!

Після того Зоя припинила дзвонити знайомим. Краще домовлятися з перевізниками, які заробляють на цьому гроші.

Сутеніло. Телефон був поставлений заряджатися вже вдруге. Але Зоя досі не знайшла водія, який би зміг її відвезти. Вона навіть склала речі: одна велика валіза, маленька валізка для ручної поклажі, якщо вдасться сісти на літак за кордоном, сумка з фарбами та олівцями для малювання і маленький наплічник з документами. Вона помилася і нафарбувалася, готова до варіанту їхати одразу. Та або не було місць, або не відомо коли наступний рейс, бо черги до кордону на кілька діб.

Напруження зростало з кожною хвилиною. Ніби котушка, що повільно натягувала трос, який міг розірватися будь-якої миті...

Зоя була незгодна. Вона пручалася обставинам, не звикла до складнощів життя. Врешті решт, вона здалася та набрала номер таксі.

— Сорок тисяч гривень. Гроші вперед. Виїжджаємо завтра ввечері.

Таксист, що нерідко підвозив її у нічний клуб, і ніколи скромними цінами не відрізнявся, говорив відсторонено й зверхньо. Зоя зрозуміла, що не перша дзвонить йому в пошуках машини. Але їй так допекло непорушне становище, заручницею якого вона опинилася, що відповідь вилетіла сама собою:

— Гарзд.

Проте, закінчивши розмову, Зоя раптом захвилювалася. Вона не знала, коли починається комендантська година, але була певна, що ввечері не бачила жодної автівки. Сумнів прокрався у її свідомість, заважаючи закінчити

транзакцію. Палець то торкався кнопки розблокування, то знову вимикав телефон.

Зоя вирішила почекаати і подумати. Можливо допоможе медитація. Вона запалила свічки, вместилася в Суха Асану, повільно вдихаючи через ніс. Напруження, ніби хвилі прибою, то накочувалося з усієї сили, то відкочувалося назад, наштовхнувшись на берег її концентрації. «Відповідь прийде, відповідь прийде...», — повторювала вона подумки.

Джинси муляли під коліньми, але Зоя не звертала на це уваги. Заволала сирена, змушуючи здригнутися, але Зоя сильніше заплющила повіки і глибше вдихнула. Вона повільно втягувала повітря то однією, то другою ніздрею, видихаючи із низьким гудінням.

— Антон! — Раптом скрикнула вона, підстрибуючи на місці та розплющуючи очі. У них палала надія.

Антон був приємним сорокарічним чоловіком, хоч і мешкав з матір'ю поверхом вище. Він працював час від часу, роблячи ремонти, але частіше за все його можна було застати вдома. А ще він був власником бордового «ланоса» і давно запрошував Зою на каву.

Антон щиро здивувався і неабияк зрадів сусідці.

— Маєш хвилинку? — Запитала Зоя з порогу.

— Для тебе аж дві! Заходь! — Вигукнув Антон привітно. Його радісна посмішка підкуповувала і Зоя посміхнулася у відповідь.

У напівтемному коридорі, заставленому меблями, Зоя переступила з ноги на ногу, на мить знітившись, що доводиться використовувати таку добру людину... Але тільки на мить.

— Слухай, мені вкрай потрібна твоя допомога. Твоя ж машина на ходу?

Антон кивнув.

— Я хочу виїхати з країни. Уся ця війна... Це не моє... Ну, ти розумієш. Я шукаю, хто б мене підкинув до кордону. — Зоя з надією зазирнула Антону в очі.